

Ændringer Lovforslaget kunde blive af den Natur, at de kunne gaae ind paa det; — jeg for mit Bedkommende kan aldrig gaae ind paa dette Lovforslag. Jeg har stemt imod det ved alle tidligere Leiligheder og maa vedblive at stemme derimod, saalænge der i § 5 er et Alternativ som det, der findes. Jeg forstaaer ikke, hvorledes det kan være muligt, at Rigsdagen eller enkelte Rigsdagsmænd kunne gaae ind paa dette Alternativ, der i den Grad forekommer mig at være ulovligt og grundlovsstridigt, at en hvilken som helst Forfatning, som bygges derpaa, i mine Tanker vil bære Ulovlighedens Stempel paa sin Bænde, saalænge den vedværer. Da nærværende Sag første Gang var for her i Thinget, da udtalte den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 2den Valgkreds (Magaard) sig med stor Varme og Dygtighed om dette Alternativ. Han gjorde dengang opmærksom paa, hvorledes vi under hele vor politiske Udvikling vare gaaede fremad Skridt for Skridt, og altid havde holdt os strengt til Lovlighedens Bei. Han ønskede og haabede, at det fremdeles saaledes vilde blive Tilfældet, idet han tilføiede, at naar denne Lovlighedens Bei blev forladt — og den forekom ham forladt i dette Alternativ, — da kunde han ikke længere blive her. Der staaer i Danmarks Riges Grundlov § 2, at den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening. Denne § 2 er ikke nævnt blandt de Paragraffer, som man vil have fjernet af Grundloven, efterat denne er bleven indskrænket, og dog troer man i et enkelt Tilfælde, og det i et Tilfælde af den Natur, som angaaer den vigtigste Lov, der kan gives, at kunne forlade Grundlovens Forfrift, saa at denne Lov — Fællesforfatningen — denne den vigtigste af alle Love, bliver ikke, som Grundloven forlanger, givet af Kongen og Rigsdagen i Forening, men af Regjeringen alene. Man troer, at Rigsdagen kan opgive sin Ret til at deeltage i at give Landet Love, en Ret, der dog ikke er en Ret, uden at der medfølger en Forpligtelse til at have denne Ret. Jeg har aldrig forstaaet den Ed, vi have maattet underkræve paa Grundloven, som om vi ved den forpligtede os til at indskrænke Grundloven; jeg troede, at vi netop ved den forplig-

tede os til at overholde og have Grundloven. Jeg kan heller ikke begribe, at Nogen, der ved et hvilket som helst Baaud er knyttet til Grundloven, og navnlig er knyttet til den ved Overbeviisningen om dens Villighed og Retfærdighed, nogenstunde kan lade enten dens § 2 eller nogen som helst anden af dens Paragraffer glide sig ud af Hænderne og mene, at han dog har opfyldt sin Pligt mod Grundloven. Jeg kan ikke begribe, hvorledes Rigsdagen eller enkelte Rigsdagsmænd kunne opgive den dem paahvilende Forpligtelse til at have Rigsdagen dens Deelagtighed i enhver udkommende Lov, og jeg kan ikke begribe, at de kunne gøre det og troe, at den Forfatning, hvori de ikke have deeltaget, den være nu mere eller mindre god, mere eller mindre daarlige, kommer til med hele sin Tyngde at hvile paa den Regjering, som har givet den; nei! jeg er overbevist om, at ligesom Rigsdagen var og er forpligtet til at have Rigsdagens Lovgivningsmyndighed, saaledes vil den aldrig, ikke ved noget som helst Botum, kunne skyde Ansvar for en hvilken som helst Forfatningslov fra sig over paa Regjeringen. Jeg kan som en Følge deraf umulig stemme for den nærværende Lov, der, for at jeg skal gjentage det, forekommer mig paa Grund af dette Alternativ at være af den Natur, at hvis der paa dette Alternativ blev bygget en ny Forfatning, vilde denne Forfatning i den Grad være ulovlig, at enhver god Borger efter min Overbeviisning var forpligtet til kun at betragte den som en faktisk gjældende Lov, men som han ved alle lovlige Midler maatte søge at gøre Ende paa for at komme tilbage til den Danmarks Riges Grundlov, som endda vil være den eneste lovlige gjældende Lov. Til denne Betragtning kommer imidlertid endnu en anden. Jeg for mit Bedkommende har intet Ønske om, og jeg troer heller ikke, — idetmindste opfatter jeg Stemningen i Folkethinget saaledes — at der hos det nærværende Folkethings langt overveiende Fleertal findes noget Ønske om at lade den Afgjørelse, som nu forestaaer, gaae det nærværende Ministerium mere end aldeles nødvendigt imod; men naar man imidlertid har meent, og jeg selv er tilbøjelig til at mene det, at det er et stort Spørgsmaal, hvorvidt det paatænkte